

Coronatraject Raffy | Lâle | De Leystroom: stel een breed coronateam samen

Stichting Woonzorgcentrum Raffy – Leystroom in Breda kreeg begin oktober te maken met een fikse uitbraak, waaronder op locatie Raffy voor Indische en Molukse ouderen. Omdat de organisatie hier onvoldoende vat op kreeg, meldde ze zich aan voor corona-ondersteuning vanuit Waardigheid en trots op locatie. Gezamenlijk werd besloten een coronateam op te richten. ‘Vanaf dat moment kwam er meer rust onder de medewerkers. Het coronateam zou voor de besmette en verdachte bewoners zorgen, de anderen konden zich weer helemaal richten op de overige bewoners.’

Aan het woord is verpleegkundige Stefanie Scholte. Vanaf het begin van de uitbraak overlegde ze mee in het uitbraakteam van de locatie. ‘Ik kreeg de vraag of ik het coronateam wilde gaan leiden. Het klinkt misschien gek, maar dat leek me leuk. Ik geloof heel erg in goed gebruik van persoonlijke beschermingsmiddelen (pbm), dus eng vond ik het niet.’ Stefanie stelde ‘haar’ coronateam samen door collega’s uit andere teams persoonlijk te benaderen. ‘Je zoekt vooral nuchtere, flexibele medewerkers met grote contracten zodat je zo min mogelijk hoeft te wisselen. Een goede mix binnen het team is belangrijk: enkele rustige collega’s trekken medewerkers die nog spanning voelen wel mee. Ook lette ik erop of iemand zélf al corona had doorgemaakt: de kans op besmetting was dan wellicht lager.’

Multidisciplinair team

Twee collega's die ook 'ja' zeiden tegen de uitdaging zijn leerling-verpleegkundige Jolanda Custers en huishoudelijk medewerker Mirella Janssen. Beiden waren net hersteld van corona. Mirella: 'Op maandag ging ik weer aan het werk, op woensdag begon ik in het coronateam. Binnen drie dagen stak ik over van patiënt naar hulpverlener.' Jolanda vond haar eigen ziekte-ervaring van meerwaarde in het team. 'Ik herkende bepaalde symptomen bij bewoners, kon me goed inleven.'

Het coronateam was bewust breed van samenstelling: zorg, huishoudelijke dienst, welzijn, een verpleegkundig specialist... Een vrijwilligerscoördinator en medewerkers van de horeca ondersteunden bij de maaltijden. 'Zo hadden de zorgmedewerkers meer tijd voor de zorg zelf', vertelt Stefanie. 'Iedereen observeerde ondertussen en koppelde relevante informatie terug naar de zorg. Niemand kijkt hetzelfde naar een bewoner, iedereen valt weer iets anders op.' Zo adviseerde zijzelf soms bij lastige inschattingen, bijvoorbeeld wanneer het moeilijk was om isolerende maatregelen te realiseren of bij het bepalen of een bewoner uit isolatie kon. 'Omdat ik de bewoners goed ken en signalen kreeg van medewerkers uit het coronateam, kon ik aangeven wat voor die specifieke bewoner belangrijk was. Samen met het uitbraakteam en in afstemming met (naasten van) de bewoner maakten we dan keuzes.'

Het coronateam slaagde erin persoonsgerichte en cultuurspecifieke zorg te blijven bieden. Stefanie: 'Pijnlijke plekken masseren met Indische Kayu Putih-olie bijvoorbeeld.'

Saamhorig door de crisis

Huishoudelijke hulp Mirella: 'Wij waren echt een team, iedereen hoorde erbij. Wij van de huishoudelijke dienst hadden meer tijd voor een praatje dan de zorgcollega's. Ook de welzijnsmedewerker nam de tijd voor de bewoners. Ze waren vaak erg ziek en ook eenzaam doordat ze minder bezoek kregen.' Stefanie: 'Ik heb nog nooit zo'n goed team gezien.'

Jolanda vertelt hoeveel steun de teamleden aan elkaar hadden: 'Je hebt geen tijd om alles goed te verwerken tijdens zo'n crisis, maar we konden goed bij elkaar terecht. Je maakt immers allemaal hetzelfde mee. En het is fijn dat je iets kunt betekenen voor mensen die er vaak zo slecht aan toe zijn.'

Het coronateam had de zorg voor alle besmette en verdachte bewoners op Raffy. Dat betekent: de mensen die binnen deze locatie geïsoleerd op hun kamer verbleven én het cohort op de psychogeriatrische afdeling. Zieke bewoners gingen dus over van het 'eigen' team naar het coronateam. Stefanie: 'De vaste zorgmedewerkers moesten hun bewoners loslaten in die zo moeilijke fase. Bij overlijden zouden ze hen niet terugzien. Zij hadden het daar echt moeilijk mee. Ik worstel nog steeds met de vraag hoe we dat een volgende keer mogelijk beter kunnen ondervangen.' Jolanda vertelt dat ze de vaste verzorgenden van een overledene zo goed mogelijk op de hoogte hield. 'Dan vertel je hoe die laatste uren of minuten waren verlopen.'

Persoonlijke beschermingsmiddelen: elkaar aanspreken

Mirella vertelt over het werken in volledig beschermende kleding: 'Men herkent je niet, de communicatie verloopt moeizaam.' Ze vond het pak aantrekken onwennig, die eerste dagen. 'Maar het is een kwestie van twee, drie keer doen. Dan gaat het vanzelf.'

Jolanda kreeg naarmate het aantal besmettingen op de locatie afnam meer tijd om collega's buiten het coronateam te gaan coachen op goed gebruik van de pbm. Stefanie hield tijdens de crisis het pbm-gebruik goed in het oog. 'In de eerste week, aan het begin van de dienst stond ik boventallig om het aan- en uitdoen van het pak door te nemen en uitleg te geven'. Minstens zo belangrijk in haar ogen: elkaar aanspreken op juist gebruik van de beschermingsmiddelen. 'Daar wees ik ook steeds op.'

Uitstekend gesteund en gefaciliteerd

Tijdens de uitbraak draaiden steeds twee medewerkers twaalfuursdiensten: van 7 tot 19 en van 19 tot 7 uur. Stefanie: 'Dat deden we voor een optimale communicatie, voor een goede continuïteit van zorg.' Ze vond voldoende collega's die daarvoor open stonden en dit ook thuis goed konden organiseren, net als zijzelf. 'Dankzij mijn man en zijn werkgever.' Bovendien voelde ze zich door het bestuur en management volop gesteund. 'Ik inventariseerde dagelijks wat er miste, gaf dat door en de volgende dag was het geregeld. We werden uitstekend gefaciliteerd. Heel belangrijk.'

Beleidsadviseur Cantal van Vliet beaamt dit. Ze noemt ook de clustermanagers en facilitair coördinatoren: 'Zij waren heel betrokken. De clustermanagers zaten het uitbraakteam voor, gingen over de inzet van en aandacht voor de medewerkers, coördineerden de communicatie met familie, pakten hun rol in lastige situaties met bewoners. De medewerkers en coördinatoren facilitair hebben veel werk verzet in het facilitair ondersteunen van het coronateam. Zeven dagen per week. Het was een pittige periode, die ook van hen veel vroeg.'

Corona-coach met ruime ervaring

En wat was de rol van de corona-coach in het geheel? Cantal herinnert zich goed het telefoontje in oktober waarin ze coach Karen Achterberg om corona-ondersteuning vroeg: 'Al binnen een uur had ik zoveel informatie! Karen brengt veel expertise mee, ervaring met vergelijkbare situaties binnen andere organisaties. We bekeken samen met haar wat er op locatie Raffy nodig was.' Stefanie: 'Vooral bij het inrichten van het team speelde ze een grote rol. Ze had goede adviezen over het gebruik van de pbm en het beperken van de loopbewegingen, bijvoorbeeld. En ze is steeds op de achtergrond aanwezig: ik kan altijd bellen of langslopen.'

Bekijk de video waarin beleidsadviseur Cantal van Vliet vertelt over de ervaringen en resultaten van de corona-ondersteuning van Waardigheid en trots op locatie bij Raffy:

Stefanie, Jolanda en Mirella zouden alle drie direct weer in een coronateam stappen. Ook vanwege het teamgevoel, het samenwerken. Cantal vat samen: 'We hebben er met elkaar veel van geleerd. Toen we in december weer een uitbraak kregen, hielden we die beperkt. Iedereen schrok wel even, maar we wisten wat ons te doen stond.'

Tips

- Richt al bij enkele besmettingen een coronateam in, wacht niet te lang.
- Pas het team aan op wat er nodig is om goede persoonsgerichte coronazorg te bieden.
- Stel het zo breed mogelijk samen, in overleg met elkaar.
- Denk ook aan welzijn en complementaire zorg.
- Kies rustige, nuchtere en flexibele collega's, die veel uren kunnen werken.
- Zorg dat het coronateam vertegenwoordigd is in het uitbraakteam.
- Communiceer goed met en binnen het team, evalueer dagelijks.
- Faciliteer het team optimaal, vraag wat men nodig heeft.
- Overweeg twaalfuursdiensten voor enkele teamleden.
- Kijk steeds of de bezetting voor de volgende dag aangepast moet worden.
- Coach elkaar dagelijks op het gebruik van pbm en spreek elkaar erop aan.
- Vraag medewerkers hoe het met hen gaat, vraag er actief naar.
- Houd ook oog voor de medewerkers buiten het coronateam.

Door: Linda van Ingen

Meer weten

- [Behoeftte aan corona-ondersteuning voor jouw locatie? Lees er meer over of meld je direct aan](#)
- Voor alle tips, achtergronden en praktijkvoorbeelden van corona in het verpleeghuis, bekijk de [CoronaWegwijzer](#)
- Lees ook andere praktijkverhalen over corona-ondersteuning:
 - [Humanitas Deventer: meer vertrouwen door corona-ondersteuning](#)
 - [Envida: van centrale naar decentrale aanpak coronacrisis](#)
 - [Sint Anna: van improviseren naar volwaardig crisismanagement met corona-ondersteuning](#)
- Bekijk ook: [Cultuurspecifieke zorg bij Raffy: de geuren en kleuren van vroeger](#)

tags:

[Corona](#) (169), [Veiligheid](#) (100)

thema:

Veilige zorg en ondersteuning (194)